# సాక్షి సూర్యాపేట

బుధవారం । 17 । సెప్టెంబర్ । 2025






**20ఏళ్ల జైలు శిక్ష**

చిన్నారిపై అత్యాచారం చేసిన వ్యక్తికి 20ఏళ్ల జైలుశిక్ష విధిస్తూ జిల్లా జడ్జి లక్ష్మీ శారద తీర్పు చెప్పారు. - 8లో



**నవోదయలో ప్రవేశాలు**

చలకుర్తి నవోదయలో 2026-27 సంవత్సరానికి 9, 11 తరగతుల్లో ప్రవేశాలకు దరఖాస్తులు ఆహ్వానిస్తున్నారు. - 8లో

**సాగర్ సమాచారం**



పూర్తిస్థాయి నీటి మట్టం : 590 అడుగులు

| | | |
|---|---|---|
| ప్రస్తుత నీటి మట్టం | : | 588.40 అడుగులు |
| ఇన్‌ఫ్లో | : | 1,62,318 క్యూసెక్కులు |
| అవుట్ ఫ్లో | : | 1,62,318 క్యూసెక్కులు |
| విద్యుదుత్పాదన కేంద్రం ద్వారా | : | 33,048 క్యూసెక్కులు |
| కుడికాల్వ ద్వారా | : | 9,500 క్యూసెక్కులు |
| ఎడమకాల్వ ద్వారా | : | 6,022 క్యూసెక్కులు |
| ఏఎమ్మార్పీకి | : | 2,400 క్యూసెక్కులు |
| వరద కాల్వకు | : | 300 క్యూసెక్కులు |



## మట్టిమనుషుల సాయుధపోరు

మహోజ్వల ఘట్టానికి 77 ఏళ్లు

దేశమంతటా 1947 ఆగస్టు 15న ప్రజలు స్వేచ్ఛావాయువులు పీలిస్తే హైదరాబాద్ రాష్ట్ర ప్రజలు బానిసత్వంలో మగ్గారు. నైజాం నవాబు హైదరాబాద్ సంస్థానాన్ని భారతదేశంలో విలీనానికి నిరాకరించాడు. ఖాసీం రిజ్వీ సిద్ధం చేసిన రజాకార్లు, నిజాం సేనలు, దొరల గుండాలు దోపిడీలు, దౌర్జన్యాలకు పాల్పడ్డారు. ఈ నేపథ్యంలో అణిగిమణిగి ఉండే మట్టి మనుషులు ఏకమై గెరిల్లా పోరాటానికి తెరతీశారు. మహోజ్వలంగా సాగిన ఈ పోరాటంలో ఉమ్మడి నల్లగొండ జిల్లా అగ్రభాగాన నిలిచింది. వెట్టిచాకిరీలో మగ్గినవారు.. దొరా బాంచెన్ నీ కాల్మొక్తా అన్న మట్టిమనుషులు.. కారం, రోకలి, ఒడిశెల, బరిశె, బందూకు.. ఇలా అందిందల్లా చేతబట్టి పిడికిలి బిగించి బరిగీశారు. ఆపరేషన్ పోలో పేరుతో 1948 సెప్టెంబర్ 13న యూనియన్ సైన్యం కోదాడలో అడుగుపెట్టి అక్కడి నుంచి హైదరాబాద్‌కు జైత్రయాత్ర సాగించింది. ఈ క్రమంలో 17వ తేదీన నిజాం నిరంకుశ పాలన నుంచి హైదరాబాద్ సంస్థానానికి విముక్తి లభించింది.

ప్రత్యేక కథనాలు 8లో ▶



## న్యూస్‌రీల్

### ప్రజల భద్రతే పోలీస్ శాఖ లక్ష్యం




మై ఆటో ఈజ్ సేఫ్ బ్రోచర్‌ను ఆవిష్కరిస్తున్న ఎస్పీ నరసింహ, ఇన్‌చార్జి ఆర్టీఏ

సూర్యాపేటటౌన్ : ప్రజల భద్రతే పోలీస్‌శాఖ లక్ష్యమని ఎస్పీ కె. నరసింహ పేర్కొన్నారు. మై ఆటో ఈజ్ సేఫ్ కార్యక్రమంలో భాగంగా పోలీస్ శాఖ, ఆర్టీఏ ఆధ్వర్యంలో మంగళవారం సూర్యాపేట జిల్లా కేంద్రంలో ఆటోకు క్యూఆర్ కోడ్ ఇవ్వడంతో పాటు400 మంది డ్రైవర్లకు ఉచితంగా డ్రైవింగ్ లైసెన్సులను ఎస్పీ పంపిణీ చేశారు. ఈ సందర్భంగా ఎస్పీ మాట్లాడుతూ ప్రజలకు సురక్షితమైన ఆటో ప్రయాణానికి మై ఆటో ఈజ్ సేఫ్ అనే కార్యక్రమం ద్వారా జిల్లాలోని అన్ని ఆటోలకు క్యూఆర్ కోడ్‌తో కూడిన రక్షణ సర్టిఫైడ్ కాపీని అందించామన్నారు. క్యూఆర్ కోడ్‌ను స్కాన్ చేసి ఎమర్జెన్సీ బటన్ నొక్కినట్లయితే క్యూఆర్ కోడ్ ప్రొవైడర్ ద్వారా సంబంధిత పోలీసులకు సమాచారం చేరి అలర్ట్ అయి మీకు రక్షణ కల్పిస్తారన్నారు. కార్యక్రమంలో డీఎస్పీ ప్రసన్నకుమార్, ఇన్‌చార్జి ఆర్టీఏ జయప్రకాష్‌రెడ్డి, పట్టణ సీఐ వెంకటయ్య, మై ఆటో ఈజ్ సేఫ్ ప్రాజెక్ట్ మేనేజర్ రమేష్‌రెడ్డి, ఎస్ఐ సాయిరాం, పోలీస్ సిబ్బంది, ట్రాఫిక్ పోలీస్ సిబ్బంది పాల్గొన్నారు.

### విద్యార్థుల్లో క్రీడా నైపుణ్యం పెంచాలి



నడిగూడెం ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలో క్రీడా వస్తువులను పరిశీలిస్తున్న డీఐఈఓ

నడిగూడెం : విద్యార్థుల్లో క్రీడా నైపుణ్యం పెంచాలని జిల్లా ఇంటర్ బోర్డు అధికారి భాను నాయక్ కోరారు. నడిగూడెం ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలో విద్యార్థుల కోసం ప్రత్యేక నిధులతో కొనుగోలు చేసిన క్రీడా వస్తువులను మంగళవారం పరిశీలించిన అనంతరం ఆయన మాట్లాడారు. విద్యార్థుల్లో మానసిక ఉల్లాసం కలిగించేందుకు ఇంటర్మీడియట్ బోర్డు జిల్లాలోని అన్ని ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాలలకు క్రీడా వస్తువులు మంజూరు చేసినట్లు తెలిపారు. ఈ విద్యా సంవత్సరం ఇంటర్ ఉత్తీర్ణతను 70 శాతంగా నిర్ణయించిందన్నారు.నిర్ణయించిన లక్ష్యాన్ని సాధించేందుకు అధ్యాపకులు ప్రణాళిక సిద్ధం చేసుకోవాలన్నారు. ఆయన వెంట ప్రిన్సిపాల్ డి.విజయ నాయక్, అధ్యాపకులు ఉన్నారు.

### పెండింగ్ వేతనాలు చెల్లించాలి



ప్రభుత్వ జనరల్ ఆస్పత్రి ఎదుట ధర్నా చేస్తున్న అవుట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులు

సూర్యాపేటటౌన్ : తమకు పెండింగ్ వేతనాలు వెంటనే చెల్లించాలనిసూర్యాపేట ప్రభుత్వ జనరల్ ఆస్పత్రిలో పనిచేస్తున్న అవుట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులు కోరారు. ఐదు నెలల వేతనాలు వెంటనే ఇవ్వాలని కోరతూ సూర్యాపేట ప్రభుత్వ జనరల్ ఆసుపత్రి ఎదుట మంగళవారం వారు ధర్నా చేశారు. ఈ సందర్భంగా వారు మాట్లాడుతూ జనరల్ ఆసుపత్రిలో పనిచేస్తున్న ల్యాబ్ టెక్నీషియన్లు, కంప్యూటర్ ఆపరేటర్లు, డ్రైవర్లు తదితర ఉద్యోగులు అవుట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులేనని వారికి వెంటనే న్యాయం చేయాలన్నారు. 126 మంది ఔట్ సోర్సింగ్ ఉద్యోగులకు వేతనాలు రావడం లేదని, వెంటనే చెల్లించాలని డిమాండ్ చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో అవుట్ సోర్సింగ్‌ఉద్యోగులు రామారావు, నర్సిరెడ్డి, నాగయ్య, సాగర్, విజయ్, సాయి, రమాకాంత్, క్రాంతి, సతీష్, అనిల్, నవీన్, సందీప్, జానకి రాములు, భరత్, వీరేష్ ,మధు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

# కట్ట మట్టి.. కొల్లగొట్టి!



వెలిశాల గ్రామ సమీపంలో ఎస్సారెస్పీ కాల్వ వెంట మట్టి తవ్విన ప్రదేశం



అర్ధరాత్రి టిప్పర్ల ద్వారా మట్టి తరలిస్తున్న దృశ్యం

**ఎస్సారెస్పీ కాల్వల వెంట అక్రమంగా మట్టి తవ్వకాలు**

- తిరుమలగిరి మండలంలో హైవే నిర్మాణం, వెంచర్ల ఏర్పాటు పనులకు తరలింపు
- నాయకుల కనుసన్నల్లోనే దందా
- చేతులు మారుతున్న లక్షల రూపాయలు

తిరుమలగిరి (తుంగతుర్తి) : మట్టి మాఫియా రెచ్చిపోతోంది. ఎస్సారెస్పీ రెండో దశ కాల్వల వెంట అక్రమంగా మట్టిని తవ్వి తరలిస్తూ సొమ్ము చేసుకుంటోంది. మూడు ట్రిప్పులు.. ఆరు టిప్పర్లు అన్న చందంగా ఈ దందా సాగుతోంది. అయినా అధికారులు మాత్రం నిమ్మకునీరెత్తినట్లు వ్యవహరిస్తున్నారన్న విమర్శలున్నాయి. తిరుమలగిరి మండలంలో ఎస్సారెస్పీ ప్రధాన కాల్వ, 69డీబీఎం, 70డీబీఎం, 71 డీబీఎం కాల్వలు ఉన్నాయి. ఆయా కాల్వల్లో తీసిన మట్టిని గతంలో వాటికి ఇరువైపులా పోశారు. భారీ వర్షాలు, వరదలు వచ్చినప్పుడు కాల్వల్లోకి వరద నీరు రాకుండా, కోతలకు గురి కాకుండా ఎత్తుగా ఉన్న ఈ మట్టి రక్షిస్తుంది. కాల్వల వెంట ఉన్న మట్టిని ఎటువంటి అనుమతులు లేకుండానే కొంతమంది అక్రమంగా రవాణా చేస్తున్నారు. సాధారణంగా కొండలు, గుట్టల నుంచి మట్టిని తరలిస్తే మైనింగ్ శాఖ అధికారుల అనుమతి తీసుకోవాలి. చెరువులు, కాల్వల నుంచి అయితే ఇరిగేషన్ శాఖ అధికారుల పర్మిషన్ ఉండాలి. కానీ ఇవేమీ లేకుండానే అక్రమార్కులు తరలిస్తున్నారు.

**హైవే రోడ్డుకు మట్టి తరలింపు**

వలిగొండ-తొర్రూరు నేషనల్ హైవే నిర్మాణానికి ఎస్సారెస్పీ కాల్వల వెంట ఉన్న మట్టిని ఎలాంటి అనుమతులు లేకుండా వాడుతున్నారు. కాల్వల వెంట జేసీబీలు పెట్టి అర్ధరాత్రి టిప్పర్ల ద్వారా రోడ్డుకు మట్టిని తరలించి చదును చేస్తున్నారు. కొంత మంది నాయకుల కనుసన్నల్లోనే అక్రమంగా మట్టి తరలింపు జరుగుతున్నట్లు ఆరోపణలున్నాయి. ఈ మట్టి దందాతో రూ. లక్షల్లో డబ్బులు చేతులు మారుతున్నట్లు సమాచారం. దీంతో పాటు లేఅవుట్లు చదును చేయడానికి, రోడ్లు వేయడానికి కూడా ఈ మట్టిని తరలిస్తూ వ్యాపారం చేస్తున్నారు. గతంలో కూడ తిరుమలగిరి మండలంలోని మామిడాల గ్రామంలోని ఎర్రబోడు గుట్ట వద్ద కూడా ఇదే విధంగా పెద్ద ఎత్తున తవ్వకాలు జరిపి అక్రమంగా మట్టిని తరలించారు.

**ఇదే అదునుగా కాల్వల వెంట భూముల ఆక్రమణ**

కాల్వల వెంట ఉన్న మట్టిని పూర్తిగా తొలగించడంతో వీటికి ఇరువైపులా ఉన్న భూమిని పక్క భూమి వారు చదును చేసి కబ్జాచేస్తున్నారు. ఈ ఆక్రమించిన భూమిలో పంటలు సైతం వేస్తున్నారు. ఇంత జరుగుతున్నా ఇరిగేషన్ అధికారులు పట్టించుకోవడం లేదనే ఆరోపణలు వస్తున్నాయి. అధికారులు స్పందించి ఎస్సారెస్పీ కాల్వల వెంట మట్టిని తవ్వకుండా చూడాలని రైతులు కోరుతున్నారు.

**పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేస్తాం**

ఎస్సారెస్పీ కాల్వల వెంట మట్టిని తీయడానికి ఎవరికీ పర్మిషన్ ఇవ్వలేదు. కాల్వల వెంట మట్టి తీసిన వారిపై, మట్టి తరలించిన టిప్పర్లపై పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేస్తాం.

– సత్యనారాయణ, ఇరిగేషన్ శాఖ డీఈ.

## ప్రజాపాలన దినోత్సవానికి వేళాయె

- నేడు జాతీయ జెండాను ఆవిష్కరించనున్న మంత్రి శ్రీధర్‌బాబు



ప్రజాపాలన వేడుకలకు కలెక్టరేట్‌లో ఏర్పాటు చేసిన వేదిక

భానుపురి (సూర్యాపేట) : ఈనెల 17వ తేదీన ప్రభుత్వం ప్రజాపాలన దినోత్సవంగా నిర్వహిస్తోంది. ఇందుకోసం సూర్యాపేట కలెక్టరేట్‌లో ఏర్పాట్లు పూర్తయ్యాయి. ఈ సందర్భంగా ఐటీ, ఎలక్ట్రానిక్ కమ్యూనికేషన్, శాసనసభ వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి దుద్దిళ్ల శ్రీధర్‌బాబు ఉదయం 10గంటలకు జాతీయ జెండాను ఆవిష్కరించనున్నారు. అనంతరం జాతీయ గీతాలాపన, 10.05 గంటలకు మంత్రి ప్రసంగించనున్నారు. 10.30 గంటలకు బాల బాలికలతో సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు ఉంటాయి. 11గంటలకు ఈ కార్యక్రమం ముగియనుంది. ఇదిలా ఉండగా ఇక్కడ జరిగే కార్యక్రమంలో మంత్రి ఉత్తమ్ పాల్గొంటారని ప్రభుత్వం సోమవారం ప్రకటించిన విషయం విదితమే. అయితే మారిన షెడ్యూల్ ప్రకారం ఉత్తమ్.. రంగారెడ్డి జిల్లాలో జరిగే వేడుకలకు హాజరుకానున్నారు.

### ● ఉట్టి కొట్టి.. బూరెల మూకుడు పట్టి



శ్రీకృష్ణాష్టమి వేడుకల్లో భాగంగా మంగళవారం రాత్రి సూర్యాపేట పట్టణంలోని వేణుగోపాలస్వామి ఆలయంలో ఉట్లు కొడుతున్న యువకులు - సూర్యాపేట

## కమ్యూనిస్టులు ప్రభుత్వానికి సహకరించాలి




సురవరం సుధాకర్‌రెడ్డి సంస్మరణ సభలో మాట్లాడుతున్న మంత్రి ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి, చిత్రంలో ఎంపీ రఘువీర్‌రెడ్డి, ఎమ్మెల్సీలు సత్యం, శంకర్‌నాయక్, నాయకులు వెంకట్‌రెడ్డి, వెంకటేశ్వర్లు



సురవరం చిత్రపటానికి నివాళులర్పిస్తున్న ఎంపీ రఘువీర్‌రెడ్డి , ఎమ్మెల్సీలు, నాయకులు

- మంత్రి ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి

కోదాడ: ప్రజలతో నిత్యం కలిసి ఉండే కమ్యూనిస్టులు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి నిర్మాణాత్మక సహకారం అందించాలని రాష్ట్ర నీటిపారుదల, పౌరసరఫరాల శాఖ మంత్రి ఉత్తమ్‌కుమార్‌రెడ్డి కోరారు. కోదాడలో మంగళవారం నిర్వహించిన సీపీఐ జాతీయ మాజీ కార్యదర్శి సురవరం సుధాకర్‌రెడ్డి సంస్మరణ సభకు మంత్రి ముఖ్యఅతిథిగా హాజరయ్యారు. సురవరం చిత్రపటానికి పూలమాల వేసి నివాళులర్పించారు. ఈ సందర్భంగా మంత్రి ఉత్తమ్ మాట్లాడుతూ.. నల్లగొండ ఎంపీగా, సీపీఐ జాతీయ కార్యదర్శిగా సురవరం అందించిన సేవలు మరువలేనివని అన్నారు. కమ్యూనిస్టుల పోరాటాల వల్లే ప్రభుత్వాలు అనేక పథకాలను ప్రవేశ పెట్టాయన్నారు. గతంలో తాగు, సాగునీటికి నోచుకోని నల్లగొండ జిల్లాకు కమ్యూనిస్టులు నిర్వహించిన ఉద్యమాలతో అనేక లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కీంలను ప్రభుత్వం మంజూరు చేసిందన్నారు. రేషన్ బియ్యం పక్కదారి పడుతున్నాయని తెలుసుకొని ప్రజలు తినడానికి అనువుగా ఉండే సన్నబియ్యాన్ని ప్రభుత్వం పంపిణీ చేస్తోందని ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో రేషన్ బియ్యం పక్కదారి పట్టడం పూర్తిగా ఆగిపోయిందన్నారు. ఎమ్మెల్సీ నెల్లికంటి సత్యం మాట్లాడుతూ పేద ప్రజల సంక్షేమం కోసం తన జీవితకాలం పోరాటాలు నిర్వహించిన సురవరం సుధాకర్‌రెడ్డి నిజమైన పేదల పక్షపాతి అని కొనియాడారు. పేద మధ్యతరగతి ప్రజలతో పాటు రైతులు, వ్యవసాయ కూలీల సమస్యలపై నిరంతరం ఉద్యమించేవారని గుర్తు చేశారు. సురవరం చూపిన పోరాట మార్గాన్ని నేటి కమ్యూనిస్టులు ఆదర్శంగా తీసుకోవాలని కోరారు. మునుగోడు మాజీ శాసనసభ్యుడు పల్లా వెంకటరెడ్డి మాట్లాడుతూ నిత్యం ప్రజల మధ్య ఉంటూ వారి సమస్యల పరిష్కారానికి సురవరం కృషి చేసేవారని అన్నారు. ఎంపీ రఘువీర్‌రెడ్డి మాట్లాడుతూ సురవరం ప్రాతినిధ్యం వహించిన నల్లగొండ ఎంపీ స్థానానికి తాను ఎంపీగా ఉండడం గర్వంగా ఉందన్నారు. సూర్యాపేట జిల్లా కార్యదర్శి బెజవాడ వెంకటేశ్వర్లు అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ సమావేశంలో ఎమ్మెల్సీ శంకర్‌నాయక్, గన్నా చంద్రశేఖర్, మేకల శ్రీనివాసరావు, బత్తినేని హనుమంతరావు, బద్దం కృష్ణారెడ్డి, డాక్టర్ సుబ్బారావు, ఉస్తేల సృజన, ముల్కలపల్లి రాములు, కెఎస్ఎన్ ప్రసాద్, చింతకుంట్ల లక్ష్మీనారాయణరెడ్డి, అల్తాఫ్ హుస్సేన్‌తో పాటు పలువురు సీపీఐ నాయకులు, కార్యకర్తలు తదితరులు పాల్గొన్నారు.

### ● గట్టిగా పట్టు.. పాయింట్ కొట్టు



సూర్యాపేట జూనియర్ కళాశాల మైదానంలో స్కూల్ గేమ్స్ ఫెడరేషన్ ఆధ్వర్యంలో మంగళవారం నిర్వహించిన నియోజకవర్గ స్థాయి కబడ్డీ సెలక్షన్స్‌లో తలపడుతున్న క్రీడాకారులు - సూర్యాపేట

### విచారణ నివేదికను అధికారులకు పంపిస్తా

- డిప్యూటీ డీఎంహెచ్ఓ జయమనోహరి

చిలుకూరు: చిలుకూరు మండల పరిధిలోని బేతవోలు గ్రామంలో ఆర్ఎంపీ వైద్యం వికటించి బాలిక మృతి చెందిన ఘటనకు సంబంధించి విచారణ నివేదికను ఉన్నత స్థాయి అధికారులకు పంపిస్తానని డిప్యూటీ డీఎంహెచ్ఓ జయమనోహరి తెలిపారు. బాలిక మృతిపై ఆమె మంగళవారం విచారణ చేపట్టారు. స్థానిక పీహెచ్‌సీ డాక్టర్ సుభాష్ వద్ద ప్రాథమిక విచారణ రిపోర్టు ప్రకారం ఆమె వివరాలన్నీ అడిగితెలుసుకున్నారు. గ్రామంలో ఆర్ఎంపీ సెంటర్లు పరిశీలించి మాట్లాడారు. అధికారులు ఆదేశాల మేరకు బాధ్యులపై చట్ట పరంగా చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పారు.

## సమతుల ఆహారం.. సంపూర్ణ ఆరోగ్యం

- నేటి నుంచి పోషణ మాసం
- అవగాహన కల్పించేలా ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు
- పోషణ ట్రాకర్‌లో వివరాల నమోదు



నాగారం : అంగన్‌వాడీ కేంద్రాల్లో ప్రత్యేకంగా పోషకాహారం అందిస్తున్నారు. అవగాహన కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు. కానీ ఇంకా రక్తహీనత, పలు రకాల సమస్యలు వెంటాడుతూనే ఉన్నాయి. ఈ నేపథ్యంలో ప్రజల్లో అవగాహన కల్పించడం, కేంద్రాలకు వచ్చే వారందరికీ పోషకాహారం అందించే లక్ష్యంతో గతేడాది వరకు సెప్టెంబరు మాసం మొత్తం పోషణ సంబరాలు నిర్వహించేవారు. అయితే ఈ సారి ఈనెల 17 నుంచి అక్టోబర్ 16 వరకు ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు నిర్వహించేందుకు ఐసీడీఎస్ అధికారులు కార్యాచరణ సిద్ధం చేశారు. ఇందుకోసం స్వచ్ఛంద సంస్థలు, పాఠశాలలు, కళాశాలల యాజమాన్యాలు, వివిధ శాఖలను భాగస్వాములను చేయనున్నారు.

| జిల్లా వివరాలు ఇలా... | |
|---|---|
| మండలాలు | 23 |
| ప్రాజెక్టులు | 05 |
| అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలు | 1209 |
| చిన్నారుల సంఖ్య | 47,404 |
| గర్భిణులు | 5,947 |
| బాలింతలు | 3,888 |

**పర్యవేక్షణ చేపట్టాలి..**

అంగన్‌వాడీ కేంద్రాలకు వచ్చే వారికి రోజూ 75 గ్రాముల బియ్యం, 15 గ్రా. పప్పు, 0.5 గ్రా. ఆయిల్, గుడ్డు, 20 గ్రా. మురుకులు, 50 గ్రా. బాలామృతం అందజేస్తున్నారు. అయినా పోషకాహార లోపం ఉన్న చిన్నారులు, గర్భిణుల సంఖ్య ఎక్కువగానే ఉంటోంది. జిల్లాలో సుమారు 600 మందికి పైగా చిన్నారులు వారి వయసు కంటే తక్కువ ఎత్తు, బరువు ఉన్నారు. గర్భిణులను కూడా రక్తహీనత వెంటాడుతోంది. దీని కారణంగా సిజేరియన్ కాన్పులు పెరుగుతున్నాయి. ప్రస్తుతం చేపట్టబోయే కార్యక్రమాల ద్వారా మార్పు వచ్చేలా అవగాహన కల్పించాల్సి ఉంది. ఉన్నతాధికారులు పర్యవేక్షణ చేపట్టాలి.

**నెలరోజుల పాటు కార్యక్రమాలు**



“ పోషణ మాసం కార్యక్రమాన్ని జిల్లాలో బుధవారం నుంచి నెల రోజుల పాటు నిర్వహించనున్నాం. పోషణ మాసంలో భాగంగా పిల్లలకు, కిశోర బాలికలకు, మహిళలకు పోషకాహారంపై అవగాహన కల్పించేలా కార్యచరణ రూపొందించాం. – దయానందరాణి, జిల్లా సంక్షేమ శాఖ అధికారిణి, సూర్యాపేట.

**చేపట్టే కార్యక్రమాలు ఇవే..**

నెలరోజుల వ్యవధిలో ఒక్కోరోజు ఒక్కో కార్యక్రమం నిర్వహించనున్నారు. పిల్లలు పోషకాహారం తీసుకునేలా ప్రేరేపించడం, వారి పెరుగుదల పర్యవేక్షణ, పోషణలోపం నివారణ, మహిళల ఆరోగ్యం, బాలలకు పోషణతో పాటు చదువు తదితర అంశాలను నిర్వహిస్తారు. పిల్లల ఎత్తు, బరువులను కొలవడం, తల్లిదండ్రులకు అవగాహన కల్పించడం, ర్యాలీలు, పోటీల నిర్వహణ, పిల్లలకు, గర్భిణులకు టీకాలు వేయించడం, వివరాలను పోషణ ట్రాకర్‌లో నమోదు చేయడం, కిశోర బాలికలకు అవగాహన కార్యక్రమాలు వంటివి నిర్వహిస్తారు.



### ఓపీ.. బారులు

వర్షాల కారణంగా సీజనల్ వ్యాధులు ప్రబలుతున్నాయి. దీంతో రోగులు వైద్యం కోసం సూర్యాపేట జిల్లా కేంద్రంలోని ప్రభుత్వ జనరల్ హాస్పిటల్ బాటపడుతున్నారు. మంగళవారం ఈ ఆస్పత్రిలోని ఓపీ కేంద్రం వద్ద రోగులు పెద్ద సంఖ్యలో బారులుదీరారు.

- సాక్షి స్టాఫ్ ఫొటోగ్రాఫర్ సూర్యాపేట



### యూరియా తిప్పలు

తుంగతుర్తి : రైతులు యూరియా కోసం నానాతంటాలు పడుతున్నారు. తెల్లవారింటే చాలు పీఏసీఎస్‌ల బాటపడుతున్నారు. యూరియా కోసం సోమవారం అర్ధరాత్రి నుంచే రైతులు తుంగతుర్తి పీఏసీఎస్‌కు చేరుకున్నారు. సుమారు 3000 మందికి పైగా రైతులు క్యూ కట్టారు. ఇళ్ల వద్దనుంచి సద్దులు తెప్పించుకొని తిని క్యూలో నిరీక్షించారు. 440 బస్తాల యూరియా మాత్రమే వచ్చింది. రైతులను పోలీసులు క్రమపద్ధతిలో క్యూలో నిల్చోబెట్టినా అందరికీ యూరియా అందక నిరాశతో ఇంటిబాట పట్టారు.

# బానిసత్వంపై ప్రజా పోరాటం

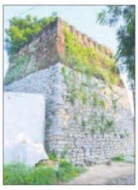
● నిజాంకు వ్యతిరేకంగా సామాన్య జనం తిరుగుబాటు
● రజాకార్ల కాల్పుల్లో నేలకొరిగిన ఎందరో వీరులు

## ‘బాలెంల’ బలగంతో తిరుగుబాటు


బాలెంల గ్రామంలోని ప్రధాన సెంటర్

**సూర్యాపేట అర్బన్:** సాయుధ పోరాటంలో భాగంగా 1946 అక్టోబర్ 18న తెల్లవారుజామున నాలుగు గంటలకు పోలీసులు, రెవెన్యూ అధికారులు బాలెంల గ్రామాని చుట్టుముట్టారు. అప్పటికే గ్రామంలో ఉన్న నాయకులు పసిగట్టి తీవ్రంగా ప్రతిఘటించారు. తప్పని పరిస్థితుల్లో గ్రామ యువకులు గార్లపాటి అనంతరెడ్డి, పటేల్ మట్టారెడ్డి, సుంకు రంగయ్య, జమాల్ సాబ్, చాకలి భిక్షం, చాకలి చెన్నయ్య చేతికి అందిన గునపాలు, ముల్లు కర్రలు, రోకల్లలో పోలీసులతో గంటకు పైగా భీకర యుద్ధం చేశారు. పోలీసుల తుపాకులు లాక్కొని వారిని ఉరికించారు. దీంతో పోలీసులు పారిపోయారు. తిరిగి దొంగచాటుగా 25 మంది పోలీసులు తుపాకులు ఎక్కుపెట్టి విక్షణారహితంగా ప్రజలపై కాల్పులు జరిపారు. ఆయుధాలు లేని యువకులు పోలీసు మూకలను ఎదుర్కోవడం సాధ్యం కాలేదు. పోలీసుల కాల్పుల్లో గార్లపాటి అనంతరెడ్డి, పటేల్ మట్టారెడ్డి అమరులయ్యారు.

## నిజాం సైన్యంపై తిరగబడ్డ రావులపెంట


రావులపెంట బురుజు

**మిర్యాలగూడ:** తోపుచర్ల ఫిర్కాలోని రావులపెంట కేంద్రంగా సాయుధ పోరాటం సాగింది. వేములపల్లి మండలంలోని ఆమనగల్లు, పాములపాడు, రావులపెంటలో క్యాంపులు నిర్వహించి నిజాంకు వ్యతిరేకంగా ప్రజలు ఉద్యమాలు చేశారు. రావులపెంటలోని భూస్వామ్య కుటుంబలో పుట్టిన చల్లా సీతారాంరెడ్డి నిజాంను ఎదిరించేందుకు క్యాంపులు నిర్వహించి వారి స్థావరాలపై దాడులు చేశారు. నంద్యాల శ్రీనివాస్‌రెడ్డి, భీంరెడ్డి నర్సింహారెడ్డి ఆధ్వర్యంలో ఆ క్యాంపుల్లో ఎంతో మంది తలదాచుకునేవారు. నిజాం పోలీసులు రావులపెంట, ఆగామోత్కూర్, తడకమళ్ల గ్రామాల్లో చొరబడి దాడులు చేసేవారు. చల్లా సీతారాంరెడ్డితో పాటు నారబోయిన నర్సయ్య, గట్టికొప్పుల రాంరెడ్డి కలిసి మొదటిసారిగా రావులపెంటలో సభ నిర్వహించారు. అనంతరం ధరణికోట సుబ్బయ్య, గుంటి వెంకటనర్సయ్య, అవిరెండ్ల ఎల్లయ్య, జిన్నె పెద్ద సత్తిరెడ్డి, చిన్న సత్తిరెడ్డి, రామనర్సయ్య, దొంతిరెడ్డి వెంకట్రాంరెడ్డి, దొంతిరెడ్డి చెన్నారెడ్డి, పొలగోని గోపయ్య, అవిరెండ్ల రామచంద్రయ్యలతో కలిసి ఉద్యమ రూపకల్పన చేశారు. చల్లా సీతారాంరెడ్డిని పట్టుకోవడానికి ఒకరోజు నిజాం సైన్యం మాటువేసింది. కానీ రావులపెంట గ్రామస్తులంతా కలిసి వారి స్థావరంపై దాడి చేయడంతో నిజాం పోలీసులు అక్కడి నుంచి పారిపోయారు.

## రజాకార్లకు ఎదురొడ్డి నిలిచిన గుండ్రాంపల్లి

**చిట్యాల:** రజాకార్లకు ఎదురొడ్డి పోరాటం చేసిన గ్రామంగా చిట్యాల మండలం గుండ్రాంపల్లి గ్రామం చరిత్రలో నిలిచిపోయింది. అప్పటి సూర్యాపేట తాలుకాలోని వర్ధమానుకోటకు చెందిన సయ్యద్ మక్బూల్ అనే వ్యక్తి తన అక్క నివాసముంటున్న గుండ్రాంపల్లి గ్రామానికి కుటుంబ సభ్యులతో కలిసి వలస వచ్చాడు. బతుకుదెరువు కోసం ఏపూరు గ్రామానికి చెందిన ఓ భూస్వామి వద్ద పనిలో చేరాడు. అనంతరం మక్బూల్ రజాకార్ల బృందంలో చేరి గుండ్రాంపల్లి కేంద్రంగా సాయుధ పోరాటంలో పాల్గొంటున్న వారిపై అరాచకాలకు పాల్పడటం మొదలుపెట్టాడు. మక్బూల్ అరాచకాలకు వ్యతిరేకంగా గుండ్రాంపల్లి కేంద్రంగా ఏపూరు, రెడ్డిబావి, సైదాబాద్, గుండ్లబావి, ఆరెగూడెం, పలివెల, వెలిమినేడు, పెద్దకాపర్తి, చిన్నకాపర్తి, ఎలికట్టె గ్రామాలకు చెందిన యువకులు దళాలుగా ఏర్పడ్డారు. వీరు రజాకార్లకు ఎదురొడ్డి దాడులు చేసేవారు. దీనిని సహించని మక్బూల్ తిరుగుబాటుదారులపై దాడులు చేశాడు. ఒకసారి అతడు 30మంది యువకులను బంధించి వారిని ఎడ్ల బండికి కట్టేసి గుండ్రాంపల్లి నడిబొడ్డున (నేడు ఏపూరు గ్రామానికి వెళ్లే దారిలోని కూడలి) బావిలో పడేసి సజీవ దహనం చేశాడు. ఈ ఘటనతో పలివెలకు చెందిన కొండవీటి గురున్నాథరెడ్డి నాయకత్వంలో మక్బూల్‌పై ఒకేసారి దళాలు దాడి చేసేందుకు ప్రణాళిక రూపొందించారు. దీనిని గ్రహించి ఈ దాడి నుంచి మక్బూల్ తప్పించుకున్నాడు. మరోసారి వీరు జరిపిన దాడిలో మక్బూల్ చేయి విరగగా.. గుర్తుతెలియని ప్రదేశానికి వెళ్లిపోయాడు. కాని అతడి భార్య, కుమార్తె ప్రాణాలు కోల్పోయారు. అనంతరం మక్బూల్‌కు సహకరించిన వారి ఇళ్లపై దాడి చేసి వారిని చంపేశారు.

**అమరవీరుల స్థూపం ఏర్పాటు..**

నిజాం నవాబు భారత సైన్యానికి లొంగిపోయిన తర్వాత నాటి పోరాటంలో 30 మందిని బావిలో సజీవ దహనం చేసిన చోట 1992 జూన్ 4న సీపీఐ ఆధ్వర్యంలో అమరవీరుల స్థూపాన్ని ఆవిష్కరించారు. ఆ తర్వాత కొన్నేళ్లకు విజయవాడ–హైదరాబాద్ హైవే విస్తరణలో భాగంగా ఈ స్థూపాన్ని తొలగించి ఏపూరుకు వెళ్లే దారిలో పునఃనిర్మించారు.



చిట్యాల: గుండ్రాంపల్లిలోని అమరవీరుల స్థూపం

## ఒకేరోజు 17మంది సజీవ దహనం


కాసర్లపహాడ్ గ్రామ వ్యూ

**అర్వపల్లి:** తెలంగాణ రైతాంగ సాయుధ పోరాటంలో జాజిరెడ్డిగూడెం మండలం కాసర్లపహాడ్ గ్రామానికి ప్రత్యేక గుర్తింపు ఉంది. నిజాం నవాబు ఆకృత్యాలకు వ్యతిరేకంగా పనిచేస్తున్న 17మంది కాసర్లపహాడ్ గ్రామస్తులను ఒకేరోజు రజాకార్లు సజీవ దహనం చేశారు. ఈ ఘటన అప్పట్లో ఈ ప్రాంతంలో సంచలనం సృష్టించింది. రజాకార్లకు వ్యతిరేకంగా అప్పట్లో చిగుర్ల సోమయ్య, మాజీ సర్పంచ్ సిరికొండ నర్సయ్య దళ కమాండర్లుగా పోరాడారు. ఆ సమయంలో రజాకార్లు కాసర్లపహాడ్ గ్రామానికి వచ్చి బాకి ముత్తయ్య, వేముల దేవయ్య, వేముల అర్వపల్లి, వేముల నర్సయ్య, మచ్చ చినరామయ్య, మంచాల గోపయ్య, కాటిబోయిన నర్సయ్య, పిట్టల రామయ్య, వడ్డగాని నర్సయ్య, బరిశెట్టి పాపయ్య, నల్లు చంద్రారెడ్డి, బౌరోజు లక్ష్మీనారాయణ, బౌరోజు సత్తయ్య, దిర్శనపు రాజయ్య, చెరుకు ఈదయ్య, ముద్దెరబోయిన కొండయ్య, దిర్శనపు రంగయ్యను పట్టుకొని గ్రామ శివారులోని కొమ్మోనిబండపై పశువుల కొట్టంలో తాళ్లతో కట్టేసి వారిపై ఎండుగడ్డి వేసి సామూహికంగా సజీవ దహనం చేశారు. అర్వపల్లి, జాజిరెడ్డిగూడెం ప్రాంతాలకు చెందిన అనిరెడ్డి రాంరెడ్డి, పగిడిమర్రి జాను, రింగు హనుమయ్య, జోగు వెంకులు, రింగు వీరమల్లు నిజాం పోలీసుల చేతిలో అమరులయ్యారు. అమరుల జ్ఞాపకార్థం కాసర్లపహడ్, అర్వపల్లిలో స్మారక స్థూపాలను నిర్మించారు.

## ఉరి కంబానికి తలొగ్గని పోరు బిడ్డలు

**మిర్యాలగూడ:** సాయుధ పోరు సాగిస్తున్న సమయంలో ఉమ్మడి జిల్లాలోని అక్కినేపల్లి, షాబుల్లాపురం గ్రామాల్లో జరిగిన హత్య కేసులో జిల్లాకు చెందిన 12 మందికి ఉరి శిక్ష పడింది. అది ‘తెలంగాణ 12’గా అంతర్జాతీయంగా సంచలనం రేపింది. హైదరాబాద్ గవర్నర్ ప్రత్యేక ట్రిబ్యూనల్ వీళ్ల కేసుపై విచారించింది. సైనిక గవర్నర్ ఆదేశాల మేరకు నల్లగొండలో ఏర్పాటుచేసిన ప్రత్యేక ట్రిబ్యూనల్‌లో 1949 ఏప్రిల్ 7న నమోదైన క్రిమినల్ కేసుల్లో 1949 ఆగస్టు 13, 14న ఇచ్చిన తీర్పుతో 12 మందికి మరణశిక్ష విధించారు. ఇందులో నంద్యాల శ్రీనివాస్‌రెడ్డి, దోమల జనార్దన్‌రెడ్డి, గార్లపాటి రఘుపతిరెడ్డి, దూదిపాల చినసత్తిరెడ్డి, మేరా హనుమంతు, మాగి వెంకులు, దాసరి నారాయణరెడ్డి, వడ్ల మల్లయ్య, ఎర్రబోతు రాంరెడ్డి, మిర్యాల లింగయ్య, కల్లూరి ఎల్లయ్య, గులాం దస్తగిరి ఉన్నారు. 1950 జనవరి 26న భారత రాజ్యాంగం అమలులోకి రాకముందే ఉరిశిక్ష అమలు చేసేందుకు యత్నించారు. ఈ వార్త జాతీయ, అంతర్జాతీయంగా ప్రచారమైంది. లండన్ నుంచి ఇంటర్నేషనల్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ డెమోక్రటిక్ లాయర్స్ అధ్యక్షుడు డీఎన్. ప్రిట్, బొంబాయ్ నుంచి డేనియల్ లతీఫ్, గణేష్ షాన్‌బాగ్ వంటి న్యాయవాదులు హైదరాబాద్‌కు చేరుకుని అప్పటి స్థానిక న్యాయవాది మనోహర్‌లాల్ సక్సేనాతో కలిసి మరణశిక్ష ఆపే ప్రయత్నం మొదలుపెట్టారు. అంతర్జాతీయ సంస్థలు వారి మరణశిక్షలు రద్దు చేయాలని అప్పటి ప్రధాని నెహ్రూను విజ్ఞప్తి చేశాయి. హైదరాబాద్ స్టేట్ హైకోర్టు ఇచ్చిన ఈ మరణశిక్షల తీర్పును భారత సుప్రీంకోర్టులో సవాలు చేసినప్పటికీ అది వీగిపోయింది. అంతర్జాతీయ న్యాయవాది డీఎన్.ప్రిట్ స్వయంగా కేసు చేపట్టడం వల్ల విదేశీ విలేకరులు, రాయబారుల దృష్టిని ఆకర్షించింది. ఈ క్రమంలో రాష్ట్రపతి బాబు రాజేంద్రప్రసాద్ వారి మరణశిక్షలను యావజ్జీవ శిక్షలుగా మారుస్తున్నట్లు ఆదేశాలు జారీ చేశారు. ఒక్కొక్కరు 6 నుంచి 8 సంవత్సరాలు శిక్షలు అనుభవించి 1956లో కొందరు, 1958లో మరికొందరు విడుదల అయ్యారు. తెలంగాణ చరిత్రలో అతి ముఖ్యమైన ఈ ఉదంతానికి తగిన ప్రాముఖ్యత దక్కలేదు.


శిక్ష నుంచి విముక్తుడైన శ్రీనివాస్‌రెడ్డి

## పెత్తందార్లకు ముచ్చెమటలు పట్టించా

● పేదలకు భూములు పంచాం
● సాయుధ పోరాట యోధురాలు రంగక్క


కొణిజేటి సత్యావతి (రంగక్క)

**నేరేడుచర్ల:** తెలంగాణ రైతాంగ సాయుధ పోరాటంలో తుపాకి పట్టి పెత్తందార్లను హడలెత్తించిన ధీరవనిత రంగక్క. ఆమె అసలు పేరు కొణిజేటి సత్యావతి అయినప్పటికి రంగక్కగానే పోరు భూమికి సుపరిచితం. 99 ఏళ్ల రంగక్క ఉద్యమ జీవితం గురించి ఆమె మాటల్లోనే..

సాయుధ పోరాటంలో నేను ఒక దళానికి కమాండర్‌ని. నల్లమల్ల అడవుల్లో నాలుగేళ్ల పాటు రహస్య జీవితం గడిపాను. అచ్చంపేట, అమ్రాబాద్ చుట్టుపక్కల ఊర్లను పెత్తందార్ల నుంచి విడిపించాం. పద్మానపల్లిలో పేదోళ్లు పండించిన ధాన్యమంతా భూస్వామి ఎరుకల నాగమ్మ ఇంట్లో పెట్టుకుందని తెలిసి ఆమెకు తుపాకీ చూపించి పేదలకు ధాన్యం పంచాం. పల్లెల్లో దొరలు, దేశ్‌ముఖ్‌ల భూములను పేదలకు పంచాం.

**జైలులోనే పోరాటం**

నన్ను మహబూబ్‌నగర్ జైలులో ఏడాదిన్నర పాటు నిర్బంధించారు. అక్కడ మరో 30 మంది ఆడవాళ్లు ఖైదీలుగా ఉండగా.. మా అందరికీ వారానికి ఒక్కటే సబ్బు ఇచ్చేవారు. దీంతో తోటి ఖైదీలను సమాయత్తం చేసి జైలులోనే ఉద్యమించాను. అప్పుడు జైలర్ దిగివచ్చి ఒక్కొక్కరికి నెలకు సరిపడా సబ్బులు, రోజుకు ఒక బకెట్ వేడి నీళ్లు ఇచ్చారు. ఆ తర్వాత చంచల్‌గూడ జైలుకు పంపించారు. అక్కడ ఆరు నెలలు శిక్ష అనుభవించా. అప్పుడు నా పెద్ద కుమారుడు జ్యోతిబాబుకు రెండేళ్లు. వాడు కూడా నాతో పాటే జైలులో ఉన్నాడు.

**అడవిలోనే నా వివాహం..**

ఆనాటి కమ్యూనిస్టు పార్టీ రాష్ట్ర కమిటీ నాయకుడు కొణిజేటి నారాయణ నాగర్‌కర్నూల్ ప్రాంతంలో మరో దళానికి కమాండర్. ఆయన సొంతూరు నేరేడుచర్ల మండలం పెంచికల్‌దిన్నె. ఆయన కన్నా ముందే నేనే అడివిలోకి వచ్చినా అక్కడ ఒకరికి ఒకరం పరిచయమయ్యాం. మేమిద్దరం వివాహం చేసుకోవాలని పార్టీ పెద్దలందరూ ప్రతిపాదించారు. అమ్రాబాద్ అడవుల్లోనే కొండమీద వివాహం చేసుకున్నాం. మాది కులాంతర వివాహం. నా భర్త కొణిజేటి నారాయణ రెండు సార్లు సర్పంచ్‌గా గెలిచారు. ఒకసారి ఎమ్మెల్యేగా పోటీ చేసి ఓడిపోయారు. ఆయన ఐదారేళ్ల క్రితం మరణించారు.

**ఆంధ్రాలో పురుడు పోసుకున్నా..**

నేను గర్భవతిగా ఉన్నప్పుడు గుంటూరులోని పార్టీ నాయకుడి బంధువుల ఇంట్లో ఉంచారు. కొంతకాలం నర్సరావుపేటలో ఉండి, నెలలు నిండే సమయానికి ఒంగోలుకు మకాం మార్చాం. అక్కడే ఓ ఆస్పత్రిలో మగబిడ్డకు జన్మనిచ్చాను. బాబుకు మూడు నెలలు వచ్చే వరకు ఒంగోలునే ఉన్నా. తర్వాత పిల్లాడిని భుజాన వేసుకుని తిరిగి నల్లమల్లకు చేరుకున్నాను. సాయుధ పోరాటం విరామం తర్వాత ఒకరోజు ఆత్మకూరులో రైతు సభకు వెళ్లిన నన్ను పోలీసులు అరెస్ట్ చేశారు. తమ పార్టీ నాయకుల ఆచూకీ చెప్పాలని పోలీసులు హింసించారు. నాపై 9 కేసులు బనాయించారు. ఏడాదిన్నర పాటు జైలు జీవితం గడిపాను.

**నేను చచ్చిపోయా అనుకున్నారు..**

ఒక రోజు నల్లమల్లలో పోలీసులు నన్ను చుట్టుముట్టారు. ఆ సమయంలో దళం సభ్యులమంతా చెల్లాచెదురయ్యాం. ఆ రోజంతా అడవిలోనే ఒంటరిగా తలదాచుకొని తెల్లవారాక ఓ చెంచుగూడేనికి చేరుకున్నా. నా కాళ్లకు గాయాలయ్యాయి. వారందరు తిరిగి నన్ను మంచిగా చేశారు. నా జాడ తెలియక నేను చనిపోయాననుకున్నారు. ఆ తర్వాత గూడెం వాళ్ల ద్వారా నేను బతికాను అని లోకానికి తెలిసింది. నాకు ఆరుగురు కుమారులు సంతానం. ప్రస్తుతం హైదరాబాద్‌లోనే కుమారుల వద్ద ఉంటున్నా.

## ఎర్రపహాడ్ గడీపై దాడి

**నూతనకల్:** తెలంగాణ సాయుధ పోరాటం సమయంలో నూతనకల్ మండలం ఎర్రపహాడ్ గ్రామానికి చెందిన జెన్నారెడ్డి ప్రతాప్‌రెడ్డి దేశ్‌ముఖ్ ఆధీనంలో లక్షా 50వేల ఎకరాల భూమి ఉంది. ఎర్రపహాడ్‌లోని సువిశాలమైన గడీలో రజాకార్లు ఉండటాన్ని పసిగట్టిన గాయం రాజిరెడ్డి, భీంరెడ్డి కొండల్‌రెడ్డి దళాల నాయకత్వంలో ప్రజలను పోగు చేసి గడీపై దాడికి ప్రయత్నించారు. గడీపై బాంబులతో దాడి చేయగా.. కోట బురుజుకు బాంబు తగిలి జనంలో పడటంతో చిల్పకుంట్లకు చెందిన బత్తుల వెంకన్న మృతిచెందాడు.


ఎర్రపహాడ్‌లోని గడీ

## ఊదరబాంబుల మోతతో రజాకార్ సైన్యం పరార్

**ఆత్మకూర్ (ఎస్):** రజాకార్ల సైన్యం రావిపహాడ్ నుంచి ఆత్మకూర్(ఎస్) మండల పరిధిలోని కోటపహాడ్ గ్రామానికి వస్తున్నట్లు సమాచారం అందుకున్న భీంరెడ్డి నర్సింహారెడ్డి దళం వారిని వెంబడించింది. ఈ సమయంలో ఓ ఇంట్లోకి చొరబడిన నిజాం సైన్యం కాల్పులు జరుపుతోంది. దీంతో భీంరెడ్డి దళం చుట్టూ పక్కల ఉన్న గడ్డిమోపులను తీసుకొచ్చి అందులో మిరపకాయలను వేసి మంట పెట్టింది. ఈ మంటలతో ఇంట్లో ఉన్న నిజాం సైన్యం ఇబ్బంది పడి అక్కడి నుంచి పరారయ్యారు.

## బాల సంఘంలో చేరి వడిసెలు పట్టాం



**రామన్నపేట:** రజాకార్లతో పోరాటం సమయంలో నా వయస్సు 14 సంవత్సరాలు. కమ్యూనిస్టు నాయకులు ఆరుట్ల రామచంద్రారెడ్డి, కాచం కృష్ణమూర్తి పిలుపు మేరకు నాతో పాటు పలువురు కలిసి బాల సంఘంలో చేరాం. ఉద్యమాన్ని అణచివేసేందుకు మా గ్రామంలో డాగ్ బంగ్లాను నిర్మించారు. అందులో మిలిటరీ క్యాంపు ఉండేది. ఒకసారి మిలిటరీ తుపాకీ మాయమైంది. దీంతో అనుమానం వచ్చిన ప్రతిఒక్కరిని క్రూరంగా హింసించారు. వడిసెలు, కారంపొడి పట్టుకొని సాయుధ పోరాటంలో పాల్గొన్నాం. మా కంటే ముందు గ్రామానికి చెందిన చాలా మంది యువకులు సంఘంలో పనిచేశారు.

– ఉయ్యాల లక్ష్మీనర్సు, సాయుధ పోరాట యోధుడు, మునిపంపుల

## కొరియర్‌గా పనిచేశా



**ఆత్మకూరు(ఎం):** సాయిధ పోరాటంలో రావి నారాయణరెడ్డికి కొరియర్‌గా పనిచేశాను. అప్పుడు నా వయస్సు 18 సంవత్సరాలు. పెత్తందార్ల ఆగడాలు నశించాలంటూ రాత్రి పూట గ్రామాల్లో గోడల మీద రాతలు రాసేవాడిని. మోత్కూరు ఠాణా మీద సాయుధ పోరాట దళాలు చేసిన దాడిలో రావి నారాయణరెడ్డితో కలిసి పాల్గొన్నా. రావి నారాయణరెడ్డి ఎక్కడకు పోతే అక్కడికి వెళ్లేవాడిని. రాచకొండ, చల్లూరు, గుడిమల్కాపురం గుట్టల్లో రహస్యంగా వారితో పాటు ఉండేవాడిని. కొరియర్‌గా పనిచేస్తున్నా వంటూ పంజాబ్ నుంచి వచ్చిన మిలిటరీ పోలీసులు కొట్టిన దెబ్బలు ఇప్పటికీ నా ఎడమ కాలుకు ఉన్నాయి. ఇప్పుడు నా వయస్సు 92 సంవత్సరాలు.

– బత్తిని యాదగిరి, సాయుధ పోరాట యోధుడు, పుల్లాయిగూడెం

## రోడ్డు ప్రమాదంలో మహిళ దుర్మరణం

**కొండమల్లేపల్లి:** టీవీఎస్ ఎక్సెల్‌ను కారు ఢీకొన్న ఘటనలో మహిళ మృతిచెందింది. ఈ ఘటన కొండమల్లేపల్లి మండల కేంద్రంలో మంగళవారం జరిగింది. పెద్దఅడిశర్లపల్లి మండలానికి చెందిన సంకు లింగారెడ్డి తన అక్క పాశం విజయ(48)ను కొండమల్లేపల్లిలో హైదరాబాద్ బస్సు ఎక్కించడానికి టీవీఎస్ ఎక్సెల్‌పై వస్తుండగా.. కొండమల్లేపల్లి మండలం చిన్నఅడిశర్లపల్లి సమీపంలో చేరుకోగానే వెనుక నుంచి కారు ఢీకొట్టింది. ఈ ప్రమాదంలో తీవ్రంగా గాయపడిన పాశం విజయను 108 వాహనంలో దేవరకొండ ఏరియా ఆస్పత్రికి తరలించగా అప్పటికే ఆమె మృతి చెందినట్లు వైద్యులు నిర్ధారించారు. లింగారెడ్డికి గాయాలు కాగా దేవరకొండలోని ఓ ప్రైవేటు ఆస్పత్రిలో చికిత్స పొందుతున్నాడు. మృతురాలి బంధువుల ఫిర్యాదు మేరకు కేసు నమోదు చేసి దర్యాప్తు చేస్తున్నట్లు ఎస్‌ఐ అజ్మీరా రమేష్ తెలిపారు.



## నవోదయలో ప్రవేశాలకు దరఖాస్తుల ఆహ్వానం

● 9వ, 11వ తరగతిలో చేరేందుకు అవకాశం



చలకుర్తిలోని జవహర్ నవోదయ విద్యాలయం

**పెద్దవూర:** పెద్దవూర మండలం చలకుర్తి క్యాంపు జవహర్ నవోదయ విద్యాలయంలో 2026–27 విద్యాసంవత్సరానికి గాను 9వ, 11వ తరగతిలో ప్రవేశాలకు ఆన్‌లైన్‌లో దరఖాస్తులు ఆహ్వానిస్తున్నట్లు ప్రిన్సిపాల్ కె. శంకర్ మంగళవారం ఒక ప్రకటనలో పేర్కొన్నారు. 9వ తరగతిలో ప్రవేశానికి ఉమ్మడి నల్లగొండ జిల్లాలో 2025–26 విద్యాసంవత్సరంలో ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వ గుర్తింపు పొందిన ప్రైవేట్ పాఠశాలల్లో 8వ తరగతి చదువుతూ ఉండాలని, 01–05–2011 నుంచి 31–07–2013 మధ్య జన్మించి ఉన్న వారు అర్హులని తెలిపారు. అదేవిధంగా 11వ తరగతిలో ప్రవేశానికి గాను ఉమ్మడి నల్లగొండ జిల్లాలో 2025–26 విద్యాసంవత్సరంలో ప్రభుత్వ, ప్రభుత్వ గుర్తింపు పొందిన పాఠశాలల్లో 10వ తరగతి చదువుతూ ఉండాలని, 01–06–2009 నుంచి 31–07–2011 మధ్య జన్మించిన వారు అర్హులని పేర్కొన్నారు. పదవ తరగతి చదువుతున్న, నివాసం ఉంటున్న జిల్లా ఒకటే అయినప్పుడు మాత్రమే విద్యార్థి జిల్లాస్థాయి మెరిట్ కోసం పరిగణింపబడతారని తెలిపారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లోని పాఠశాలల్లో 8వ తరగతి చదువుతున్న అభ్యర్థి అభ్యర్థిత్వం ఓపెన్, గ్రామీణ కోటా కింద పరిగణించబడుతుందని, పట్టణ ప్రాంతాల్లోని పాఠశాలల్లో చదువుతున్న విద్యార్థి అభ్యర్థిత్వం అర్బన్ కోటా కింద పరిగణించబడుతుందని పేర్కొన్నారు.

➡ దరఖాస్తులు జాగ్రత్తగా నింపాలని, తప్పుగా నింపితే ప్రవేశ పరీక్షలో ఎంపికైనప్పటికీ అడ్మిషన్ కాన్సిల్ అవుతుందని పేర్కొన్నారు. దరఖాస్తు చేయటానికి ఈ నెల 23 చివరి తేదీ అని, ప్రవేశ పరీక్ష 2026 ఫిబ్రవరి 7న నిర్వహించనున్నట్లు తెలిపారు. అర్హత, ఆసక్తి గల విద్యార్థులు డబ్ల్యూడబ్ల్యూడబ్ల్యూ.నవోదయ.జీఓవీ.ఇన్ వెబ్‌సైట్ ద్వారా ఆన్‌లైన్ ఫారంను నింపి దరఖాస్తు ప్రక్రియను పూర్తి చేసుకోవాలని సూచించారు.

## సింగపూర్, ఫిలిప్పీన్స్ శాస్త్రవేత్తల సందర్శన

**సాక్షి, యాదాద్రి :** సింగపూర్, ఫిలిప్పీన్స్ వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తల బృందం మంగళవారం యాదాద్రి భువనగిరి జిల్లా భువనగిరి మండలం రామకృష్ణాపురంలోని అమేయ కృషి వికాస కేంద్రాన్ని సందర్శించారు. మానవ ఆరోగ్యంపై తీవ్ర ప్రభావం చూపుతున్న క్యాన్సర్ నివారణకు ఫిలిప్పీన్స్‌లో ఉపయోగిస్తున్న 3సి క్యారెట్ కుకుంబర్ సెలరీ ద్రావణం ద్వారా తాము సాధించిన ఫలితాలను వివరించి 3సీ ద్రావణం తయారు చేసుకునే విధానాన్ని వివరించారు. అమేయ కృషి వికాస కేంద్రం రూపొందించిన ఆగ్రో హోమియోపతిని గురించి ‘అమేయ’ నిర్వాహకుడు జిట్టా బాల్‌రెడ్డి వివరించారు. తాము రూపొందించిన పోషక ఎరువుల, పేడ ద్రావణం వినియోగంలో వస్తున్న ఫలితాలను వివరించారు. జాడంతో పాటుగా ఆగ్రో హోమియోపతి మరింత అందుబాటులోకి తెచ్చి కృషి సమష్టిగా కొనసాగిద్దామని విదేశీ శాస్త్రవేత్తల బృందం, అమేయ కృషి వికాస కేంద్రం ప్రతినిధులు బాల్‌రెడ్డి, జ్యోతిరెడ్డి పరస్పర అంగీకారానికి వచ్చారు.


అమేయ కృషి వికాస కేంద్రంలో కొబ్బరి చెట్టును పరిశీలిస్తున్న విదేశీ వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు

## బాలికపై అత్యాచారం చేసిన వృద్ధుడికి 23 ఏళ్ల జైలు శిక్ష

**రామగిరి(నల్లగొండ):** పదేళ్ల బాలికను అత్యాచారం చేసిన 60 ఏళ్ల వృద్ధుడికి 23 సంవత్సరాల జైలు శిక్ష విధిస్తూ నల్లగొండ పోక్సో కోర్టు జడ్జి ఎన్.రోజారమణి మంగళవారం తీర్పు చెప్పారు. ప్రాసిక్యూషన్ కథనం ప్రకారం... నల్లగొండ మండలంలోని అన్నెపర్తి గ్రామంలో బాధిత కుటుంబం అద్దె ఇంట్లో ఉంటుంది. 2023 సంవత్సరం మార్చి 28న బాలిక స్కూల్‌కి వెళ్లి ఇంటికి వచ్చింది. తల్లిదండ్రులు కూలి పనులకు వెళ్లగా బాలిక ఒంటరిగా ఉంది. అదే గ్రామానికి చెందిన మర్రి ఊషయ్య బాలికకు తినుబండారాలు ఇచ్చి అత్యాచారానికి పాల్పడ్డాడు. సాయంత్రం కూలీ పనులు ముగించుకుని తల్లితండ్రులు ఇంటికి వచ్చే సమయానికి కూతురు ఏడుస్తూ ఉండడాన్ని గమనించారు. ఏం జరిగిందని అడగగా బాలిక జరిగిన విషయాన్ని తల్లితండ్రులకు చెప్పింది. నల్లగొండ రూరల్ పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేశారు. పోలీసులు కేసు నమోదుచేసి నిందితుడిని కోర్టులో హాజరుపరిచారు. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ వేముల రంజిత్‌కుమార్ సరైన ఆధారాలు కోర్టుకు సమర్పించగా ఆయన వాదనలతో ఏకీభవించిన జడ్జీ ఎన్.రోజారమణి నిందితుడికి 23ఏళ్ల జైలు శిక్షతో పాటు రూ.40 వేల జరిమానా విధిస్తూ మంగళవారం తీర్పు వెల్లడించారు. అదే విధంగా బాధితురాలికి రూ.10 లక్షల పరిహారం చెల్లించాలని తీర్పులో పేర్కొన్నారు.

### మరో ఘటనలో 20 ఏళ్లు

**చివ్వెంల(సూర్యాపేట):** చిన్నారిపై అత్యాచారానికి పాల్పడిన వ్యక్తికి 20 సంవత్సరాల జైలుశిక్ష, రూ.25 వేల జరిమానా విధిస్తూ సూర్యాపేట జిల్లా ప్రధాన న్యాయమూర్తి పి.లక్ష్మీ శారద మంగళవారం తీర్పు వెల్లడించారు. సూర్యాపేట జిల్లా నేరేడుచర్ల మండల రామాపురం గ్రామానికి చెందిన ఏడేళ్ల చిన్నారిపై అదే గ్రామానికి చెందిన వరుసకు మేనమామ అయిన పెరిక నవీన్ బాలికకు ఫోన్‌లో గేమ్స్ పెట్టిస్తానని చెప్పి ఇంట్లోకి తీసుకువెళ్లి అత్యాచారానికి పాల్పడ్డాడు. దీంతో బాలిక అస్వస్థతకు గురికాగా తల్లి ఆస్పత్రికి తీసుకువెళ్లింది. వైద్య పరీక్షలు నిర్వహించిన డాక్టర్.. చిన్నారి అత్యాచారానికి గురైందని తెలిపింది. తల్లి ఏంజరిగిందని చిన్నారిని అడుగగా జరిగిన విషయం చెప్పింది. నిందితుడిపై పోలీస్ స్టేషన్‌లో ఫిర్యాదు చేయగా పోలీసులు అతడిని అరెస్టుచేసి రిమాండ్‌కు తరలించారు. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ కొంపల్లి లింగయ్య వాదనలతో న్యాయమూర్తి ఏకీభవిస్తూ నిందితునికి 20 సంవత్సరాల జైలు శిక్ష, రూ.25 వేల జరిమానా విధించారు.

## బైక్ ఢీకొని వ్యక్తి మృతి

**మిర్యాలగూడ టౌన్:** రోడ్డు దాటుతుండగా బైక్ ఢీకొని వ్యక్తి మృతిచెందాడు. ఈ ఘటన మిర్యాలగూడ మండలం కిష్టాపురం వద్ద సోమవారం రాత్రి జరిగింది. మిర్యాలగూడ రూరల్ ఎస్‌ఐ మల్లికంటి లక్ష్మయ్య తెలిపిన వివరాల ప్రకారం.. కిష్టాపురం గ్రామానికి చెందిన ఎస్. సత్యనారాయణరెడ్డి(72) సోమవారం రాత్రి ఇంటి నుంచి కిరాణా దుకాణానికి వెళ్తూ అద్దంకి–నార్కట్‌పల్లి రహదారి దాటుతుండగా.. మిర్యాలగూడ నుంచి దామరచర్ల వైపు వెళ్తున్న బైక్ ఢీకొట్టింది. సత్యనారాయణరెడ్డి తలకు తీవ్ర గాయమైంది. అతడిని మొదట మిర్యాలగూడ ఏరియా ఆస్పత్రికి.. అక్కడి నుంచి నల్లగొండ ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించగా.. చికిత్స పొందుతూ మృతిచెందాడు. మృతుడి మనుమరాలు హరిత ఫిర్యాదు మేరకు నమోదు చేసినట్లు ఎస్‌ఐ తెలిపారు.

## ఎండు ఆకు తెగులు.. నివారణ చర్యలు




**త్రిపురారం:** ఉమ్మడి జిల్లాలో రైతులు సాగు చేసిన వరి పంటలో ఇటీవల కురిసిన వర్షాల కారణంగా బ్యాక్టీరియా సోకడం వల్ల ఎండు ఆకు తెగులు ఉధృతిని అధికంగా ఉంది. దీంతో రైతులు సకాలంలో యాజమాన్య చర్యలు చేపట్టాలని కంపాసాగర్ కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం ప్రోగాం కోఆర్డినేటర్ డాక్టర్ చంద్రశేఖర్ సూచిస్తున్నారు. ఎండాకు తెగులు గుర్తించే పద్ధతులు, నివారణ చర్యలు ఆయన మాటల్లో...


వరి పంటకు సోకిన ఎండు ఆకు తెగులు

**తెగులు సోకడానికి కారణాలు**

ఆగస్టు–సెప్టెంబర్ మధ్యలో ఉండే వాతావరణ పరిస్థితులు, మబ్బులతో కూడిన వాతావరణం రెండు నుంచి మూడు రోజులు ఎడతెరిపి లేకుండా కురిసే వర్షాలు, తక్కువ ఉష్ణోగ్రతల కారణంగా వరిలో ఎండాకు తెగులు ఆశించడానికి దోహదం చేస్తాయి. నారు మడి దశ నుంచి గింజ పాలు పోసుకునే వరకు ఈ తెగులు ఆశించే అవకాశం ఉంటుంది. చెట్టు నీడ పడే ప్రదేశంలో ఎక్కువగా ఎండాకు తెగులు ఆశించి మిగిలిన పంటకు వేగంగా వ్యాప్తిస్తుంది.

**గుర్తించే విధానం**

వరి పంటలో ఎండాకు తెగులు సోకిన ప్రదేశంలో ముందుగా ముదురు ఆకులకు పసుపు రంగు మచ్చలు ఏర్పడి పైనుంచి కింది అంచుల వెంబడి వ్యాప్తించి ఎండుతూ వస్తాయి. ఉదయం సమయంలో గమనించినట్లయితే ఆకుల మీద పసుపు రంగు జిగురు ముద్దలు కనబడతాయి. ఎండ వేడిమికి గట్టిపడి రాలిపోతాయి. ఈ ఎండిన బాక్టీరియా ముద్దలు నీటి ద్వారా వెళ్లి మిగిలిన పంటకు వ్యాప్తిస్తుంది.

**నివారణ చర్యలు**

బ్యాక్టీరియా వ్యాప్తి నివారణకు తెగులు సోకిన మొక్కల నుంచి ఆరోగ్యకరమైన పంటకు నీరు పారకుండా చూసుకోవాలి. తెగులు ఆశించిన పొలంలో నత్రజని వేయకూడదు. కాపర్ ఆక్సీక్లోరైడ్ 30 గ్రాములు మరియు ప్లాంటోమైసిన్ 4 గ్రాములు (లేదా) పోషామైసిన్ (లేదా) స్ట్రెప్టోసైక్లిన్ 4 గ్రాములు 10 లీటర్ల నీటిలో కలిపి 2 నుంచి 3 సార్లు వారం వ్యవధిలో పిచికారీ చేసుకోవాలి.